

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research Method) โดยใช้วิธีศึกษาแบบสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมุ่งศึกษาปัญหาและความต้องการใน 12 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านการเงิน ด้านบุคลิกภาพ ด้านเพศ ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ด้านศาสนาและศีลธรรม ด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านหลักสูตรการศึกษา ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านที่พักและบรรยากาศทั่วไป และด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของนักศึกษาในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการของนักศึกษาด้วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2530 ซึ่งในปีการศึกษา 2530 มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีนักศึกษาระดับปริญญาตรีรวมทั้งสิ้น 5,900 คน จำแนกได้ดังนี้

1. เพศ ได้แก่
 - 1.1 นักศึกษาชาย จำนวน 3,244 คน
 - 1.2 นักศึกษาหญิง จำนวน 2,656 คน
 - รวม 5,900 คน
2. ระดับชั้นปี ได้แก่
 - 2.1 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 1,432 คน
 - 2.2 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1,258 คน

2.3 ชั้นปีที่ 3	จำนวน 1,309 คน
2.4 ชั้นปีที่ 4	จำนวน <u>1,901</u> คน
	รวม <u>5,900</u> คน
3. สาขาวิชา ได้แก่	
3.1 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	จำนวน 1,380 คน
3.2 สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ	จำนวน 1,727 คน
3.3 สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	จำนวน 880 คน
3.4 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	จำนวน <u>1,913</u> คน
	รวม <u>5,900</u> คน

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970: 607-609) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน หลังจากนั้นได้หาสัดส่วนโดยแยกตามเพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามจำนวน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 361 คน จำแนกได้ดังนี้

1. เพศ	
ชาย	198 คน
หญิง	<u>163</u> คน
รวม	<u>361</u> คน
2. ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา	
ชั้นปีที่ 1	88 คน
ชั้นปีที่ 2	77 คน
ชั้นปีที่ 3	80 คน
ชั้นปีที่ 4	<u>116</u> คน
รวม	<u>361</u> คน
3. สาขาวิชา	
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	84 คน
สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ	105 คน
สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	55 คน

สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

107 คน

รวม

361 คน**เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจาก เอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง แนวคิดและทฤษฎีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ตลอดจนการสัมภาษณ์นักศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ สร้างขึ้นเป็นแบบสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษารวม 12 ด้าน คือ

1. ด้านสุขภาพ
2. ด้านการเงิน
3. ด้านบุคลิกภาพ
4. ด้านเพศ
5. ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม
6. ด้านศาสนาและศีลธรรม
7. ด้านการปรับตัวทางการเรียน
8. ด้านหลักสูตรการศึกษา
9. ด้านการสอนและความสัมพันธ์กับอาจารย์
10. ด้านกิจกรรมนักศึกษา
11. ด้านหอพักและบรรยากาศทั่วไป
12. ด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

แบบสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาจำนวน 12 ด้าน มีข้อความเกี่ยวกับปัญหารวม 59 ข้อ และเกี่ยวกับความต้องการ 35 ข้อ แต่ละข้อความทั้งปัญหาและความต้องการทั้ง 12 ด้าน จะเรียงตามลำดับด้านดังกล่าวข้างต้นต่อไปนี้ แต่ไม่ระบุว่า เป็นปัญหาหรือความต้องการด้านใด

ลักษณะของแบบสำรวจ

แบบสำรวจที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี คณะที่ศึกษา ผลการเรียน จำนวนเงินที่ได้รับ อาชีพของผู้อุปการะ รายได้ของผู้อุปการะ และที่พักอาศัยของผู้อุปการะ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาด้านต่างๆของนักศึกษาจำนวน 59 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ เป็นปัญหามาก เป็นปัญหา และไม่เป็นปัญหา

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการด้านต่างๆของนักศึกษาจำนวน 35 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ มีความต้องการมาก มีความต้องการ และไม่มีความต้องการ

การหาความตรงด้านเนื้อหาของแบบสำรวจ (Content Validity)

1. เมื่อผู้วิจัยสร้างแบบสำรวจแล้วได้นำไปหาความตรงด้านเนื้อหาของข้อคำถาม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบแบบสำรวจ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสำรวจ คณะผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ห้องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โคตรจรัส อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คูรัตน์ หัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. นำแบบสำรวจที่ปรับปรุงแก้ไขและผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 40 คน แล้วนำผลการตอบไปวิเคราะห์หาค่าจำแนก แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกและทดสอบเพื่อหาความเที่ยงของแบบสำรวจ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของครอนมาซ (ประคอง กรรณสูต 2528: 42-43) จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{S^2_i}{S^2_x} \right]$$

n = จำนวนข้อสอบ

S^2_i = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2_x = ความแปรปรวนของคะแนนของทุกคน

จากการคำนวณปรากฏว่า สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบสำรวจมีค่า .96 ซึ่งนับว่าเป็นแบบสำรวจที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสำรวจไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2531 ถึงวันที่ 15 เมษายน 2531 โดยผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสำรวจด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาจำนวนหนึ่งช่วยในการประสานงานและเก็บรวบรวมแบบสำรวจให้บางส่วน นอกจากนี้ยังติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์บางคณะช่วยในการประสานงานแจกและเก็บรวบรวมแบบสำรวจให้บางส่วนอีกด้วย แบบสำรวจที่ส่งออกไปจำนวน 361 ฉบับ จึงได้รับกลับคืนและเป็นแบบสำรวจที่สมบูรณ์ รวมทั้งสิ้น 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSSX (The Statistical Package for the Social Sciences Version X) ณ ศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลระดับปัญหาและความต้องการของนักศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และร้อยละ
3. เปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของนักศึกษาระหว่าง เพศ ระดับชั้นปี และสาขาวิชา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง (Three-way Analysis of Variance) จำแนกตามปัญหาและความต้องการแต่ละด้าน และเมื่อปรากฏว่าการวิเคราะห์แปรปรวนสามทางของแต่ละตัวแปรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้วิธีการของดันคัน (Duncan's New Multiple Range Test)
4. การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและความต้องการของนักศึกษาแต่ละด้าน โดยการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
5. การหาค่าความเที่ยงของแบบสำรวจ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient)